

Das Latweeschu draugs.

1845. 22. Februar.

8ta lappa.

T a u n a s s i n n a s.

Is Nih ges. Zitti scho lappu lafttaji, kā mehs esham dsürdejuschi, lihds schim wehlne sinnaja, ka nedfs Widseimme, nedfs Kurseimme, nedfs Iggaunu semme ne peederr pee Kreewu walstibas rihta pusses, bet pee walstibas wakfara pusses. Tapehz mehs tē to wisseem fluddinajam.

Arri muhsu pilsschta jau semm laikā ar behdahm nomannijs, ka zitti nabbagi wezzaki, pee darba eedami, sawus behrnus atstahje weenus paschus eefsch mahjahm, zaur ko tad scheem daudsreis notikke skahdes un nelaimes, woi pee meefas, woi pee dwehseles. Tapehz jau preeksch gaddeem, kā mehs arri jau tolaik' fluddinajam, ahrs-Nihgā, Nihges birgeri lihds ar tahm gaspaschahm, kas tē wisswairak pahr nabbageem gahda, eetaisija tahdu sawadu skohlu, kur katrai nabbagai mahtei brihw irr, sawu masu behrnu rihta agrumā atuest un ap wakkaru atkal aishnest mahjās. Aiswinnā neddelā schahs paschus gaspaschus tahdu lihdsigu skohlu prēeksch maseem behrneem arri winn' pussē Dangawas, Ahgelskalnā, irr eezech-luschahs.

Is d'sillas Kreewu semmes. Kad eefsch scheem pehdigeem gaddeem dauds gubbermentēs, sewischki tannīs mallās, ko nosauz Jaun-Kreewu-seimini, wilki warren' irr wairojusches, un zaur to arri dauds wairak skahdes pee zilwekeem un lohpeem ne kā zittōs laikds notikkuse, tad scho walstu general-gubbernators irr pawchlejis, lai eedsihwotaji iknogaddā diwas reises no teesas pusses eet wilkus schaut.

Winn' pussē Kaukasus-kalnu tannī pilsschta, ko nosauz Alkalzik, landis 26tā Dezember ar leelahn bailehm nomannijs, ka semme trihzeja. Gesahzahs trihzeht pulksten' 1 nakti un trihzeja pa starpahm 24 stundas. Bet Deewa laime, ka zitta skahde naw notikkuse, ne kā dauds muhri pa weetahm irr ceplihsuschi.

Is Sprantschu semmes. Zur tannī walstā, ko nosauz de-Fahr un kur ta leelaka pilsschta Marselle, taggad 10 Kattoku draudses, no kurrahn tāhs leelakas irr schahs: Kannes, Kagnes, La-Gohd un San-Loran, irr atfažzi ju-schahs Kattoku tizzibai un peenchnuschas Luttera-tizzibui. Kamehr winnas

B.C. W. 8. 8.
No: 7.

B.C. W. 4. 8.
No: 7.

Mit. Z. No. 14. serv sanus mahzitajus islassib, wehl tec Marelles Luttera-mahzitaji pee winneem eet, spreddikus fazziht, behruus kristiht un to svehtu meelastu isdallih.

W o i t a s n a w g r e h k s?

Aust-Indijes feminē dsihwoja pahris laulatu draugu. Bija zittkahrt bijuschī pagamu tizzibā, bet kristigu mahzitaju spreddikus dsirdejuschi, bija likfuschees kristicces. Seewa no wissas sirds peekehrahs Pestitajam, bet wihrs tik ween ahrigi ap-leezinaja to kristigu tizzibu, bahrabs bes galla ar seewu im winnu apfmechje, kad winna sawā kaubari eegahje, un durwis aisslehguse sawu mihiu Debbess-Tehwu peeluhdse. Kahdu reisī wihrs labprahrt gribbeja sinnah, woi seewa winnam wehl essoht paklausiga; tadeht peegahje pee tāhm aisslehgtahm durwim im pilnā rihkē pehz winnas sauze. Seewa wehl ne nahze ahrā. Wihrs sauze oħtru reis, bet arri pahrwelti. Pehz briktina isnahze seewa ahrā, un wihram peegländidamees, fazziha: „Ne duʃnojees, wihrin, ka es ne tuhlin isnahzu, det es Deewu luhsu, un tu gan sinni, ka muns tann̄ laikā, kad ar Debbess-Tehwu rummajam, naw brihw, us zil-wekeem klausht.“ — „Labbi! labbi!“ — tā winnai atbildeja wihrs, — „bet to es gribbu labprahrt sinnah, preefsch kam tu es Deewu luhguse?“ — „To esmu darrijuse preefsch tew, preefsch muhsu behrneem, preefsch muhsu draudses un preefsch few paschu,“ tā atbildeja seewa. — „Bet ko tu preefsch man luhgusees?“ — „Ka Deews tew sawus grehkus peedohtu.“ — „Mannus grehkus? Kahdus grehkus es tad esmu padarrijis?“ — Pehz to seewa sabze raudaht un fazziha: „Scho riht' atnahze nabbags un luhsahs no tew dahlwann, bet tu tam teize, tew ne kas ne es-soht, ko winnain doht, un es tatschu sinnaju, ka tew nauda bija ceriħta neħsdohga siħriti. Woi tad tas naw grehks?“

„Saguhstajt mums taħs lapsas, taħs masas lapsas, kas wiħna-dahrus maita, jo muhsu wiħna-dahrxi irr plaukstesch.“ (Sal. angst. ds. 2, 15.)

G o h d a p r a h t s.

Wirtembergu walstē Wahzsemmē kahdā zeemā dsihwoja kallejs, Eberhards wahrdā, kas us reis tā bij krittis parraddōs, ka tam waijadseja weenu semmes gab-balu pakkat oħtra pährdoht un ar to naudu sawus parradus liħdsinah. Peħdigħi winsch gribbeja sawu mahju un dahrus arri pährdoht, ka saweem parradu dwejcem warretu atlħdsinah. Winsch nogahje pee sawa nahburga Zahra, kas bija jauns, inndigis, prahiqs un faturriġs zilweħs, un kam tikkai masa, masa istabina biżżejj, fuq dsihwoja; scho nu Eberhards luħdse, lai tas fha mahju pirkoħt. Gesafkumā gan Zahra ne gribbeja to darriħt, bet kad nu nahburgs winnu gauschi luħdse, lai tik pirkoħt, tad winnain pasħam arri eekritte prahħa, ka leelakā mahjā tak warresħoħt labbaki eeristetees un ta deħl nu winsch salihke tā, ka winsch Eberhardam doħsħoħt par winna mahju 400 oħrtes naudas un sawu masu istabu flaħt. Scho sawu norummu winni likee pee teesas apstiprinah im Eberhards tuhlin dabbu ja roħkas naudu.

Bet ne ilgi pehz tam Eberhardam ta maina scheħl palikke un winsch Za nam

sewloġġ
M. Z. No. 14.
V. 1844.
N. 10. 8. 167.

atteize, fa wairs ne nihschoht. Schi leeta nu nahze preefsch teesas, Eberhards spēhleja un ar Jahnī saderrejabs tā, fa winsch tam sohlja ismakaht 50 ohrtes nau-das par to, fa to mainu atkal atlaide.

Kad nu Eberhards Jahnī tahs 50 ohrtes nonesse, tad schis tam tuhlin 10 ohrtes atdewe atpakkat. Bet winnam kā gohdigam un deewabihjigam zilwekam tas wehl ne peetifke. Ohtrā rihtā pehz tam winsch nogahje pats pee Eberharda un us to teize: „Schē tew tawas 40 ohrtes arri atpakkat. Man schkeet, fa schi nau-da man ne kahdns anglns ne nessischoht, ja es to paturretu. Tew irr labs pulzinsch behruu un tadehlt pascham ta lohii waijaga. Tawai seewai un taweem behrnineem tak naw ne kahda dalla pee muhsu mainas un teem, pee ta newainigeem buhdameem, arri buhlu lihds ja-zeesch truhluuns, kad es scho naudu paturretu. Dsihwojeet Deewa meerā atkal sawā mahjā, turratese faderrigi un luhkojeet, fa to arween preefsch few paturreet, — un palifsum jo prohjam labbi drangi kohpā.“

Jahnīs ne tik dauds no tahs naudas ne atnehme, fa winnam bij teefai ja-is-makfa par to, fa winnu mainu apstiprīnaja, un kas wehl zittur fur isgahje. Un kad nu winnam sawa pascha mahjina bis' par masu, tad winsch preebuuhweja tai jaunu dallu flah, un tā few deesgan leelu ruhmi sagāhdaja. Reds, tā winnam Eberhards un scha peederrigi arween paliske mihi draugi, un tas wissu-labbakajs draungs, prohti: labba sinnama firds, winnu ne attahje. (Abf. 2, 6.) — s — n.

Daschadas grahamatas, no kurrahm warr māh-zitees, kā zittas rafsiht.

Virmajs tschuppis.

- 1) Grahmata, ar fo draungs draugu luhds, lai winnam patappina naudas.

Mihlais draugs!

Jau dauds un daschi reis mannum it mihligi es̄i palihdsejis, woi ar gudru padohmu, woi ar paschu mihlestibas-darbu. Mo ta nu mannum arri taggad droh-schibas un ustizzibas us tawu drauga firdi, fa tewi luhdsöhs, fa tu mannum, ja tik warri, palihdseji ar 10 rubleem sudraba naudas.

Labprahrt gan pats ne patappinaju; to tu gan simni; bet mans truhkums nu jau tik leels palizzis, un man tik gruhti speedin speesch, fa wairs ne warru gaidiht, un fa mannum, arri ne gibboscham, jau ja-aisnemm. Nu, es simni, fa mannum palihdseji, ja tik warredams, un fa tu manni arr' scho reis' ne attahsi. Lihds es ap-sohlu, tewim to naudu atkal atdoht wehl scho paschu ruddeni, September mehne-scha beiguma.

Kahrklös, tas 15. April mehn, deenā 1844tā gaddā.

Jahn Seltin.

- 2) Grahmata, ar fo draungs preefsch draunga aigbildinajahs, fa aisenemtu naudu wehl ne atdohd, un luhds, lai wehl pazeeschahs.

Mihlais draugs!

Man pascham teescham it no firds irr schehl, fa tewim wehl ne warru atdoht

to naudu, ko no tevis scho pawassaru esmu aisnehmis. Mannim, deemschel, daschada skahde pec lohpeem un firgeem bijusi, un arri lauki ta ne isdewahs, ka gan stipri esmu zerrejis; zittadi es tevim sawu parradu jau fenn ar pateizibu buhtu no-makfajis; bet taggad teescham wehl ne spehju atdoht, lai man arri no wissas firds gribbahs. Es tapehz tevi luhdsin luhdsohs: pazeetees wehl kahdu laizimu; drihs gan, to es zerreju, tewiun ar Deewa schehligu palihgu wissu atdohschu.

Labrentscha mahjas, 2tra Mai deenâ 1844ta gaddâ.

Brenz Waktneeks.

3) Grahmata, ar ko draugs draugu atgahdina un skubbina,
lai wezzu parradu makfa.

Senn jau, draugs mihlais, tevis esmu gaidin sagaidijis, dohinadams, ka at-nahksi, man to wezzu parradu no peezeem rubleem sudraba nomakfah, ko preeksch diwi gaddeem no mannis esii aisnehmis, un ko man esii apsohlijis atdoht jau isgah-juschâ pawassarâ. — Gan sinnu, ka arri tevim sawas gruhtibas un behdas, un ka tu mannim fenn jau buhtu atdewis, ja tik buhtu spehjisis. Bet man pascham nu pat tik leela waijadsiba, un tahds truhkums usgahjis, ka teescham ilgak' ne warru gaidiht, kautschulabprahrt gan gribbedams tevis deht. Tapehz par launu ne nemsi, kad taggad tevi luhdsin luhdsi, lai mannim wehl scho neddelu to naudu atnessi, woi at-suhti. — Us preekschu teescham man buhs par ihstenu firds-preeku, kad tevum atkal woi schâ woi ta spehschu palihdscht.

Lammizds, 15ta Aprila deenâ 1844.

Kristap Luhsin.

4) Grahmata, ar ko draugs preeksch drauga aissbildinajahs,
ka ne warr palihdscht ar naudu.

Mihlais draugs!

Man teescham no wissas firds irr schehl, ka tawu luhgschanu deht tahs naudas ne warru paklausift, kautschu labprahrt gan gribbetu; bet pascham taggad tahds naudas truhkums, ka pats ne sinnu, kahdâ wihsé istikt. Sinnu, ka par launu ne nemsi, nedis dohmäsi, ka man taggad masak mihlestibas us tevi, ne ka lhdts schim manna firdi bijusi.

Luhfazzis, 20ta Aprila deenâ 1844.

Tennis Ahdamson.

5) Junkturs Leelungam dohd finnas.

Zeenigs leelskungs!

Preeksch kahdahm deenahm Nihges kuptschis te atnahze, kas 1000 puhrus rudsu gribbeja pirkf un kuntrakti us to taifift, ar to sinnu, lai juhs schohs rudsus ar pirmu labbu zellu us Nihgu aissuhjtjeet. Winsch par lasti sohla 48 sudraba rublus. Muums deesgan rudsu, un gan warram pahrdoht; un es dohimaju, ka ta gan labba nauda, ko winsch gribb doht. Luhdsami, nu man pawehleet, ko buhs darriht.

Puhru muischâ, 28ta Oktoper deenâ 1844.

Jahn Laiwin. Etchu.